

Děti a vítr

(Skoro pohádka)

U lesa stála malá chaloupka, tak malinká, že by ji člověk téměř dlaní přikryl. Zprohýbaná střecha došková zelenala se mechem a netřeskem, bílé stěny dřevěné chýlily se a klonily k rozložitě jabloni, která rok co rok růžovým květem obsypána jsouc nad chaloupkou ochranné své větve rozprostírala. Chaloupka dvěma okénky do kraje se dívala, třetím, nejmenším, obrácena byla k lesu.

A jak chuda byla zvenčí, tak chuda byla i uvnitř. Síňka úzká s udupanou hlinou, světnička malá s černým stropem, v rohu stůl, lavice, u dveří kamna s pecí, vedle nich postel a dvě židle, pod okny truhla, na stěnách obrázky a hodiny, za okny hrnce s květinami...

I přes chudobu spokojeně žila v chaloupce vdova Pokorná s dceruškou Boženou a synkem Karlíkem. Tatička jim zabil strom v lese před rokem. Přinesli ho sice ještě dýchajícího, ale než ze vzdáleného městečka lékař přijel, již ho nebylo mezi živými.

Trudný život nastal v chatě. Pokorná podělkovala ve vsi, děti chodily do školy a po škole matce pomáhaly.

Čemu nejdříve se musily naučiti, bylo sbírání suchého kletí a roští na topení. Zprvu chodily s maminkou; když pak se už na ně spoléhati mohla, šly samy.

Jednou v zimě – bylo to koncem prosince – šel Karlík opětně s Božkou do lesa. Šli vesele a bezstarostně na známá místa, když tu mladší Karlík zděšeně vykřikl.

Pod mohutným dubem seděl stařeček shrbený, zcvrklý, žlutý ve tváři, vlasů bílých jako mléko, s vousem až na zem splývajícím. Zahalen byl v chatrný, záplatovaný šat, byl bos a dýchaje do zkřehlých rukou, sípavým hlasem naříkal: „Zima je – zima!“

Děti zůstaly před ním státi.

Šestiletý Karlík držel se jednou rukou za sukň své devítileté sestřičky a druhou strčil do úst...

„Co je vám, dědečku?“ zeptala se soucitně Boženka.

„Zima – zima!“

„A jste z daleka?“

„Zblízka i zdaleka – jak se to vezme – můj domov je všude a nikde –,“

Boženka udiveně na cizince se dívala. Nerozuměla mu.

A zase zasténal stařec: „Zima – zima!“

„Tak víte co, dědečku?“ povídá Boženka, „počkejte zde, jen co nasbíráme kletí, a pak půjdete k nám do chaloupky naší a tam se ohřejete!“

„Rád, milerád – s vám za to sbíratí pomohu!“

A stařec foukl, až větve na stromech zapraskaly. A foukl po druhé – se stromů sypaly se suché haluze, jen pršely. A foukl po třetí – a po dědečkovi bílém ani památky. Jen vítr hučel lesem, stromy k zemi se skláněly, obloha se zatemněla a v bouři slyšeti vylou hlas:

„Jsem vítr – světa pán –

Ohřát se přijdu k vám –

Ted' seberte, co padá k patě –

ať teplo pro mne v vaší chatě – „

Děti sbíraly a za krátkou dobu měly otýpky takové, že sotva je unesly.

Spěchaly k domovu, strach před větrem hnal je z lesa ven. Ale vítr byl jim stále v patách. Zdálo se jim, že v praskotu větví slyší hlas: „Jdu k vám – jdu k vám – „

Děti vklouzly do síňky a Boženka rychle dveře zavřela a závoru zastrčila. Teprve ted' shodily otýpky ze zad a teprve ted' si oddechly. A Božka dala se do smíchu: „To jsme dědka dostaly! Dříví nám nasbíral – ted' ať se venku zlobí.“

A vítr se zlobil. Lítal okolo chaloupky a strašně huboval. Hledal skulinu, kterou by dovnitř vnikl, ale nenašel jí, třebaže chaloupka byla stará. Byloť vše před blížící se zimou pečlivě mechem ucpano. Naříkal tedy, skučel a vyl, hvízdal a kňučel – ale marně, děti neotevřely.

A vítr dobýval se úsilněji a úsilněji.

Děti vklouzly do světničky, kde matka marně snažila se v kamnech oheň rozdělati. „Toť pravé boží dopuštění“ pravila, „Co venku se děje. Už jsem o vás měla strach. Ten vítr div naši chaloupku neodnese.“

Však se taky opíral, že v základech praskala. I komínem hleděl do chaty se dostat a srážel všechnou kouř do světničky. Za chvíli nebylo na krok viděti.

„Co se to jen děje? To není už po dobrém. Že jste někde něco vyvedly?“

A děti nejspouze lhaní zvyklé, matce pravdu řekly.

„To nedobře jste udělaly,“ kárala je matka. – „**Komukoliv co slíbíte, vždy musíte vyplnit,** byť by to i vítr byl. Otevřete okna a dveře, ať vejde dovnitř.“

Děti poslechly. Vítr radostně zavyl dera se okny, dveřmi do světničky. Kouř před ním musil ustoupiti; ustupoval, ustupoval, až sám vítr celou světničku obsadil. Pak zatopili znovu v kamnech. Venku bylo ticho – vítr hřál se u kamen – a za chvíli bylo všem příjemné teploučko...

*Vybráno z knihy: Srdci i rozumu. Povídky pro mládež / Ot. Svoboda
Pořádá a vydává Přemysl Plaček v Pacově, 1916*